

Iktatószám: OKFŐ/27920-2/2022

Dr. Kincses Gyula
Elnök Úr részére
Magyar Orvosi Kamara

E-mailben expedíálandó: elnok@mok.hu

Tárgy: állásfoglalás személyes közreműködői szerződések kapcsán jelzett észrevételekre

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva a Magyar Orvosi Kamara 2022.04.22-én kelt, 404-1/2022 iktatószámú levelére, amelyben Önök a személyes közreműködői szerződések kapcsán fogalmaztak meg észrevételeket, az alábbi állásfoglalást adom.

A tárgyban jelzett kérdések kapcsán mindenekelőtt a téma megközelítését szeretnénk más megvilágításba helyezni, és az „Eszjtv. hatálya alá tartozó alkalmazottak” és „személyes közreműködők” állományát nem két különálló, determinált csoportként értelmezni, amelyek egymást pótolhatják kapacitáshiány esetén. Az Önök megközelítésében „*az egészségügyi kapacitások nem láthatók el csak Eszjtv. alá tartozó alkalmazottakkal, tehát a személyes közreműködők alkalmazása egyfajta külső, objektív kényszer a szolgáltatók számára*”.

A valóságban azonban, hogy egy intézmény egészségügyi humán erőforrás kapacitását az intézményben dolgozó azon orvosok/szakorvosok illetve szakdolgozók összessége képezi, akik az intézmény működési engedélyében megjelölt szakmákban és ellátási formákban látják el a betegellátás feladatát (jogviszonytól függetlenül). Ők együttesen jelentik azt az egészségügyi humán erőforrás állományt, akik a betegellátásban közvetlenül részt vesznek, „fizikailag” rendelkezésre állnak. Ezen belül többféle módon (teljes munkaidőben, részmunkaidőben, csak ügyeleti feladatokra stb.) illetve többféle jogviszonyban (egészségügyi szolgálati jogviszonyban vagy személyes közreműködőként) végeznek feladatot. A jogviszonyok nem helyettesítést jelentenek, hanem preferenciákat. Az egészségügyi feladat az intézmény jogállása, a felek szándéka, illetve a vonatkozó jogszabályi rendelkezések keretei között ellátható bármely jogviszonyban, ezen belül a feladatot ellátó fél és az intézmény közös döntésén múlik, hogy mely jogviszonyt alkalmazzák. Természetesen erős munkaerő-piaci hatások érvényesülése esetén az egészségügyi dolgozó személyes preferenciája érdemben befolyásolhatja ezt a döntést, hiszen kötelezni senkit sem lehet arra, hogy a feladatellátást kifejezetten valamely

jogviszonyban vállalja. **A jogszabályok / szabályzatok célja az, hogy a működés kereteit akként szabályozzák, hogy e preferenciákat valamely irányba ösztönözzék.**

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvényben (a továbbiakban: törvény) foglaltak alapján a jogalkotó elsődleges célja az, hogy az állami vagy önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatónál **elsősorban egészségügyi szolgálati jogviszony keretében végezzenek egészségügyi tevékenységet** és az egészségügyi szolgáltató működőképességének, illetve az egészségügyi szolgáltatások üzemeltetésének biztosítására irányuló tevékenységet.

Egészségügyi szolgálati jogviszonyban nemcsak teljes, hanem részmunkaidős foglalkoztatás is lehetséges, akár ügyelet, akár néhány órás szakrendelés céljából is. Egy egészségügyi dolgozó akár több intézménnyel is állhat egészségügyi szolgálati jogviszonyban, így a jogszabályok nem gördítenek akadályt azon egészségügyi dolgozók elé sem, akik egyes szakterületeken csak heti néhány órás feladatra szerződnének.

Fentiek mellett, az 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet 23. § (3) bekezdése teret ad az Országos Kórházi Főigazgatóságnak, hogy személyes közreműködők igénybevételét engedélyezze. Az Önök levelében hivatkozott **1/2022 (III.3.) OKFŐ utasítás** tehát nem diszkriminál, hanem épp ellenkezőleg: **lehetőséget teremt**; a törvény egyértelmű, egészségügyi szolgálati jogviszonyra épülő szemlélete mellett megteremti a lehetőségét és a kereteit a személyes közreműködésnek is.

Nincs az a betegellátási feladat, amely csak személyes közreműködői jogviszonyban végezhető, mint ahogy nincs az a minimális heti óraszám sem, amelyre egészségügyi szolgálati jogviszony ne lenne köthető. Ennek következtében, **az 1/2022. (III.3.) OKFŐ utasításban foglaltak szerinti feltételeket vállalni nem kényszer, hanem lehetőség**, egyéni döntés függvénye, így nincs értelme diszkriminációról vagy egyenlő bánásmód elv sérüléséről beszélni. A személyes közreműködői feladatvállalás világos feltételek melletti saját döntés következménye.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos korábbi félelmek a közel két év távlatában nem igazolódtak, sőt, több intézmény arról számolt be, hogy 2020-ban a változás kapcsán **eltávozott kollégáik többsége visszatért az intézménybe.**

További vonzerőt jelent, hogy egészségügyi szolgálati jogviszonyban az 1/2021. (XII.29.) OKFŐ utasítás szerint lehetőség van **illetményen felül járó további díjazások** engedélyeztetésére is.

Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet szabályai szerinti **bértámogatást** az intézmények az egészségügyi szolgálati jogviszonyban dolgozók után kaphatnak, személyes közreműködők alkalmazása esetében erre nincs lehetőség. Ezt a tényt is érdemes figyelembe venni a szuperbruttó díjakkal kapcsolatos érvek felsorakoztatása mellett.

Levelében jelzi, hogy számos kórházban a személyes közreműködők már megállapodtak az új (a 2022. évi bérfeljesztés mértékével megemelt) ügyeleti óradíjakról, és ennek

újrátárgyalása a személyes közreműködők számára egyértelműen hátrányos. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet 23. § (3) bekezdése az országos kórház-főigazgató hatáskörébe utalja a személyes közreműködő igénybevételének engedélyezését. Ennek megfelelően, az intézmény és a személyes közreműködést vállaló fél között létrejött megállapodás az OKFŐ engedélyével lép életbe. **A felek között létrejött szerződéses szándék nem jelenti automatikusan az OKFŐ engedélyét**, így valóban vannak esetek, amikor ezeket a kialakult feltételeket újra kell tárgyalni, és újra mérlegelni.

Az utasítást, a díjakat, és a feltételeket természetesen az OKFŐ minden évben **felülvizsgálja**, a beérkezett javaslatokat begyűjti és kiértékeli. A megkezdett irány azonban egyértelmű, a cél a betegellátás folyamatos biztosítása, a minőségének javítása, az intézmények működőképességének megerősítése, valamint az átláthatóság megteremtése. Az **egészségügyi szolgálati jogviszony elsődlegessége** e törekvések megvalósításának egyik fontos eleme.

Az utóbbi években az egészségügyi ágazatban történt lépések, intézkedések (egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetése, bérrendezés, hálapénz eltörlése, ügyeleti díjak változása, stb.) az **átláthatóság**, a **szabályozottság** és az **arányosság** fontos kritériumai mentén valósultak meg, sok esetben a MOK egyetértésével. A továbbiakban is számítunk a Testület hatékony munkájára ezen az úton: nem a megszokott, de fenntarthatatlan gyakorlat konzerválásában, hanem a betegellátás ágazati céljainak védelmezésében és elfogadtatásában, a hiteles tájékoztatásban és a valós előnyök felismertetésében.

Az egészségügyi ellátórendszer működőképessége minden szereplő közös felelőssége.

Budapest, 2022. május 10.

Tisztelettel:

Jenei Zoltán
országos kórház-főigazgató

Dr. Takács Péter

4

